

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Προδημοσίευση στην «R»

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΟΥΖΙΩΤΗ**
v.bouziotis@realnews.gr

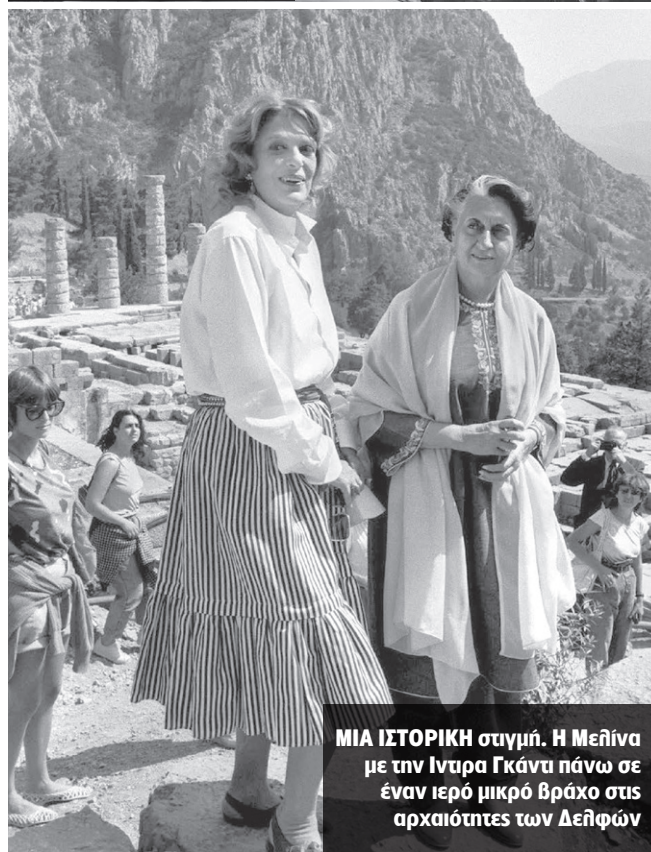
Εκατό χρόνια από τη γέννηση της σπουδαίας ηθοποιού και πολιτικού **Μελίνας Μερκούρη** συμπληρώνονται φέτος και η άξια δημοσιογράφος-συγγραφέας **Εύα Νικολαΐδου** έγραψε ένα λεύκωμα γεμάτο αγάπη για εκείνη, την οποία είχε την τύχη να γνωρίσει από κοντά. «Μελίνα Μερκούρη - Αγνώστα αποτυπώματά της» ο τίτλος του και η ίδια η συγγραφέας μάς το «συστίνει», λίγο πριν βγει στα βιβλιοπωλεία. «Τι θα ήταν, άραγε, η ελληνική ιστορία του πολιτισμού χωρίς τη Μελίνα; Τη λάτρεψαν, τη θαύμασαν, την πίστεψαν όπως οι πιστοί τους ναούς της ανθρωπίνης μεγαλοψυχίας. Σαγνέυε τους ανθρώπους σαν τη μουσική μιας άρπας. Πριν αρχίσω να γράφω για τη Μελίνα, έπρεπε να περιπλανηθώ στη ζωή της, στις ρίζες της, στις δόξες, στους αγώνες, στα ιδανικά της. Αποφάσισα ο πρόλογος να μην έχει την υπογραφή ενός ανθρώπου, αλλά ορισμένων που την αγάπησαν, συνεργάστηκαν μαζί της, ώστε όσα πουν να θεωρούνται μαρτυρίες. Να συναντηθούν σε αυτές τις φιλόξενες σελίδες για να τους υποδεχθεί η ίδια αγκαλιάζοντάς τους με το βλέμμα της. Να σμιζούν τα λόγια τους με τη δύναμη της αγάπης γι' αυτήν. Η Μελίνα είχε το χάρισμα να δημιουργεί συγγένειες ψυχής. Η ζωή της είχε μέσα της κάτι το συμπλιωτικό». Και συνεχίζει: «Διέσχισε τον χώρο της τέχνης, της πολιτικής, της ζωής με τη χάρη και την αντοχή μιας μουσικής συμφωνίας. Οι ιδέες της ξαναγυρνούν. Η επιμονή της για την επιστροφή των Μαρμάρων, με σκοπό την αποκατάσταση της αλήθειας και της δικαιοσύνης. Εζησε με τη δύναμη της καρδιάς της την κάθε ώρα της ελληνικής ημέρας. Τα γεγονότα της εποχής της δεν τα παρατηρεί απλώς, τα καταγράφει στην ψυχή της. Τη συγκινούν οι Έλληνες. Το περπάτημά της ήταν πάντα στέρεο, με λεβεντιά. Υφανε στην ανέμη του χρόνου ό,τι υπήρχε μέσα της με ευαισθησία και βοήθεια στον συνάνθρωπο».

Οἱ για τη Μελίνα...

Φίλοι της που την αγάπησαν αληθινά και ουσιαστικά θυμούνται και γράφουν από καρδιάς για τη Μελίνα Μερκούρη σε αυτό το λεύκωμα. Ανάμεσά τους η **Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ**, ο **Ευάγγελος Βενιζέλος**, ο **Γιώργος Νταλάρας**, η **Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα**, η **Κάτια Δανδουλάκη**, ο **Νίκος Σταμπολίδης** και ο **Κωνσταντίνος Τσουκαλάς**. Καταθέσεις ψυχής έκαναν όλοι τους για τη Μελίνα τους, τη δική τους Μελίνα, που «φώτισε» τη ζωή τους για πάντα. «Τη Μελίνα δεν τη θαύμαζα απλώς, την αγαπούσα», σημειώνει ανάμεσα σε άλλα η Αρβελέρ. «Δεν χαριζόταν σε κανέναν. Ήταν πιστή φίλη, η χαρά της ζωής. Όταν τη θυμόμαστε, αναδεικνύεται η σημασία της γυναικείας απελευθέρωσης». Η Δανδουλάκη δίνει τη δική της διάσταση για την πολύτιμη φίλη της: «Δεν ξέρω να γράφω για τη Μελίνα. Ξέρω να αισθάνομαι για τη Μελίνα. Με φωτίζει το χαμόγέλο της. Με αγκαλιάζει η μεγάλη της ψυχή. Με σαγηνεύει η προσωπικότητά της. Με γοητεύει η παρουσία της. Με αφοπλίζει το χιούμορ της. Με συγκινεί η δοτικότητα της. Με μαγνητίζει η μοναδικότητά της. Με ξεσηκώνει ο ενθουσιασμός της. Με θαμπώνει η ομορφιά της. Ναι. Δεν ξέρω να γράφω για τη Μελίνα. Ξέρω να την αγαπάω». Με συγκίνηση και αλήθεια έγραψε το δικό του σημείωμα για εκείνη ο Γ. Νταλάρας, που ανάμεσα σε άλλα αναφέρει: «Οχι επίθετα, όχι επίθετα, μου έλεγε ο αγαπημένος μου Μάνος Ελευθερίου. Πολύ σωστό. Υπολείπονται της προσωπικότητάς της. Αλλά, στη Μελίνα, τα επίθετα γίνονται ουσιαστικά. Γενναία και γενναϊόδωρη, εκρηκτική και γλυκιά, διεκδικητική και ανεκτική, σοβαρή με χιούμορ και αυτοσαρκασμό, πεισματάρη και ανήσυχη, όμορφη και φωτεινή, έξω και μέσα της». Όσο για τον

ΜΕ ΤΟΝ ΖΥΛ ΝΤΑΣΕΝ
στο «Ποτέ την Κυριακή»

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ στιγμή. Η Μελίνα με την Ινίρα Γκάντι πάνω σε έναν ιερό μικρό βράχο στις αρχαιότητες των Δελφών

Αγνώστα αποτυπώματα ενός απόλυτου μύθου

Η ποδησυχιδής **Εύα Νικολαΐδου**, που είχε την τύχη να μιλήσει με επιφανείς προσωπικότητες από τον χώρο της ποητικής, των γραμμάτων και των τεχνών, όπως ήταν η «ακριβή» μας **Μελίνα Μερκούρη**, έγραψε ένα βιβλίο-κατάθεση ψυχής για τη σπουδαία **Ελληνίδα ηθοποιό και πολιτικό**

Ευ. Βενιζέλο; Ιδού τι έγραψε ανάμεσα σε άλλα: «Πού βρίσκεται σήμερα η Μελίνα; Προφανώς εδώ, στην καρδιά και στη μνήμη του ελληνικού λαού. Ζωντανή, γοητευτική, μοναδική. Ο χρόνος που πέρασε από τον θάνατό της απέδειξε ότι όλα αυτά τα οποία φάνταζαν ίσως ως τρυφερές υπερβολές, που πήγαιναν από την ερωτική σχέση της Μελίνας με το κοινό της, δηλαδή με όλες και όλους εμάς, άντεξαν και αποδείχθηκαν ακριβή».

Το «μενού» του λευκώματος

Στο ζηλευτό λεύκωμα «Μελίνα Μερκούρη - Αγνώστα αποτυπώματά της», υπάρχουν ενδιαφέροντα κεφάλαια για την ιστορική συνάντηση της Μελίνας με την **Ινίρα Γκάντι** στους Δελφούς, για το καταφύγιό της στην **Επίδαυρο** και τις τρυφερές στιγμές της με τον **Ζυλ Ντασέν**, ενώ φιλοξενούνται και αποσπάσματα από συνεντεύξεις της στην **Εύα Νικολαΐδου**, δηλώσεις της **Γιουρσενάρ** στη δεξίωση που έγινε προς τιμήν της από τη Μελίνα, αλλά και μια συγκλονιστική συνέντευξη της **Μανουέλλας Παυλίδου**, της πιο έμπιστης και λατρεμένης φίλης της. Στο λεύκωμα αυτό που πρέπει να αποκτήσουν όλοι, υπάρχει σπάνιο φωτογραφικό υλικό από τις διαδρομές της Μελίνας, αλλά και ένα αφιέρωμα στο Ιδρυμα «Μελίνα Μερκούρη» που έχει συσταθεί με αγάπη.

Η Μανουέλλα για τη Μελίνα της

Η Μ. Παυλίδου σπάνια αντέχει να μιλά ή να γράφει για τη «συγγενή» της, τη φίλη της, τη γυναί-

